

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

Multi Auditorum nostrorum Atheniensium genio præditi sunt, qui ad nihil aliud vacabant, nisi aut dicere, aut audire aliquid novi, Act. 17. v. 21. Quodsi singulis diebus novus Ecclesiastes in suggestum ascenderet, & anapullas atque sesquipedalia verba projiceret, vel Pastores ordinarii amœnas historias, faceras fabulas & quæ auribus jucunda sunt proferrent, hos procul dubio admirarentur, atque in deliciis haberent homines: quia verò simplicitati studentes, nihil sciunt, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum, 1. Cor. 2. v. 2. nec piget eadem inculcare, Phil. 3. v. 1. & fidei semel Sanctis traditæ mentionem facere, Jud. v. 3. pro tautologis illi habentur, qui eadem prædicantes Auditoribus nauseam pariant. Hi prurientes auribus sunt, ut Paulus eos vocat, 2. Tim. 4. v. 2. qui ad exemplum Israelitarum peccant, qui tædio afficiebantur Mannæ, quod Deus ipsis de cælo mittebat, & panis Angelorû nominatur, Psal. 78. v. 27. unde sine propudio dicebant: Anima nostra jam nauscat, super cibo isto levissimo, Num. 21. v. 5.

Sicuti verò nausea ista Israelitis malè cessit, siquidem Deus missis serpentibus ignitis contemptum vindicavit, ut morsu eorum necarentur aliquot millia; Ita certè Deus justissimus auditores ejusmodi tædiosos, qui verbum ejus sanctissimum, in quo tamen vivitur, & in quo vita Spiritus nostri est, Esa. 38. v. 16. ceumanna spirituale, & panem Angelorum spernant, non impunitos sinet. Quin & anima ejus super illos, tanquam prævaricatores vanissimos, Psal. 25. v. 3. nauscabit, immissurus illis serpentes ignitos, ignem belli, ignem pestilentialem, & ignem exiti;

maximè verò serpentes ignitos tanquam stimulos conscientiæ, & ignem infernalem, ubi vermis eorum non morietur, nec ignis eorum exstinguetur, Esa. 66. v. 24.

Quilibet proindè verbi contemptum studiole caveat, ne certissimam penam incurrat: quodsi enim verbum Dei ejusque iterata repetitio utilis non foret, Christus, ut Doctor eruditæ linguæ ea ulus minus fuisset.

De Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fuit **I. Ex iterata Christi apparitione.** Postquam enim ille è mortuis resurrexit, quadraginta illis diebus ante ascensum suum in cælos, subinde discipulis suis & fidelibus se exhibuit. In specie verò die Paschatos mane apparuit sanctis fœminis: post meridiem Cleophae ejusque comiti: Vesperi verò reliquis Apostolis, Hierosolymis congregatis & conclusis.

Unde non exigua consolatio nobis resultat. *Primò* enim hoc ipso confirmatur Atticulus de resurrectione ejus, quo de justitia nostra & plenaria propitiatione cum Deo certiores reddimur, Rom. 4. v. 25. cui nostra resurrectio annexa est, ut ipse testatur, inquit: Ego vivo & vos vivetis, Joh. 14. v. 19.

Secundò. Conturbati discipuli non modo efficaci solatio eriguntur hac Christi apparitione, de quo omnem spem abjecerant: sed & nos certissimi reddimur, si & nos Jesum nostrum diligamus, & desiderio ejus flagremus, quod nos ophanos non derelicturus, sed in maximis calamitatibus nobiscum futurus sit, vi promissionis, Psal. 91. v. 14, 16.

Tertiò

Tertio. Triplici hæc apparitione Christi, præfigurata est gratiosa ejus apparitio respectu fidelium in his terris. Ut enim mane, post meridiem, & vesperi suis apparuit die Paschatos: Ita quoque hodiernus nobis præsto est,

1. *Mane in vita ingressu*, in baptismo, ubi secundum misericordiam suam salvos nos facit, per lavacrum regenerationis & renovationis Spiritus Sancti, Tit. 3. v. 5.

2. *In meridie & progressu vite nostræ*, in Ministerio verbi, juxta quod nobiscum esse vult, usque ad consummationem seculi, Matth. 28. v. 20.

3. *Vesperi in vita egressu*, in hora mortis & extremo judicio, quæ ultima apparitio lætissima & beatissima erit, ubi liberat nos ab omni malo corporis & animæ, & salvos facit, in Regnum suum cæleste, 2. Tim. 4. v. 18.

II. *Ex pacis restitutione.* Prima vox ejus, qua mæstos discipulos alloquitur, est, Pax vobis! quo omnimodam ipsis salutem apprecatur, instar blandissimi patris, qui è peregrinatione domum redux, filios suos salutat, & variis donatiis oblati, cum illis se oblectat.

Id ipsum facit Christus Servator, æternus noster Pater, Esa. 9. vers. 6. is aliquot dies à discipulis, quos filiolos suos appellat, Joh. 13. v. 33. per tenebrosam mortis vallem in sepulchrum profectus erat: Remans igitur ad filios suos, humaniter eos salutat, exhilarat præsentia sua gratiosa, distribuitque illis donarium, quod pax est. Pax vobis! hoc est, affero vobis pacem. Qualem pacem? non externam & terrenam: Sed spiritualem, internam, divinam conscientie pacem; quomodo ipse eam

explicat, dicens: Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis; non quomodo mundus dat, ego do vobis, Joh. 14. v. 24. propterea hæc pax, pax Dei vocatur, quæ exuperat omnem sensum, & custodit corda nostra, & sensus nostros, Phil. 4. v. 7.

Per lapsum Adami inimici Dei, Rom. 5. v. 10. & natura filii iræ facti sumus, Eph. 2. v. 3. peccata enim nos & Deum nostrum diviserunt, Esa. 59. v. 2. hinc maledictione legis nos devovit, Galat. 3. v. 10. Deut. 27. v. 26. Diaboli potestati nos permisit, Joh. 8. v. 44. & morti nos tradidit, quæ stipendium peccati est, Rom. 6. vers. 23. nec non æternæ damnationi, Apoc. 21. v. 8. 2. Thess. 1. v. 9.

Verum ex mera gratia nostrum misertus, donavit nobis Filium, cum adhuc inimici essemus, Rom. 5. v. 8. qui vulneratus est propter iniquitates nostras, & attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis nostræ super eum, Esa. 35. v. 5. Pacem habemus supra nos cum Deo, Rom. 5. vers. 1. Col. 1. v. 20. Pacem in nobis, Joh. 16. v. 33. Rom. 8. v. 1. Pacem extra nos, 1. Cor. 4. v. 12. Rom. 5. v. 3. Pacem circa nos, Act. 4. v. 32. 2. Cor. 13. v. 11. Pacem infra nos, Os. 12. v. 14. Pacem hinc temporaliter, & ibi in æternum, Esa. 32. v. 18.

III. *Ex Evangelica concione*, de quâ Christus: Sic scriptum est, & sic oportebat Christum pati & resurgere à mortuis tertia die, & prædicari in nomine ejus, penitentiam & remissionem peccatorum, in omnes gentes.

Hic egregius resurrectionis Christi, & antecedentis passionis fructus, quod hominibus, sub onere peccatorum & iræ divinæ decumbentibus, & usque ad infernum depref-

depressis annunciat: 1. *Medium*, quo gratiæ Dei, & efficaciam meriti Christi compotes fieri possunt, quod nihil aliud est, quam pœnitentia, cujus partes sunt contritio, fides, & nova obedientia. Quam infelices igitur Diaboli sunt, qui salutari hoc medio destituuntur, & sine spe salutis damnationi addicti sunt: tam felices nos è diametro sumus, quibus gloriosissimus Servator noster, pœnitentiam annunciarum finit, per quam enormis peccator Manasses remissionem peccatorum consequitur, Manass. Orat. vers. 2. Felicissimi verò sumus, si pœnitentiam non modo audiverimus prædicari, sed & fecerimus. Hæc prima resurrectio est. Beatus & sanctus, qui habet partem in resurrectione prima: in his secunda mors non habet potestatem, Apoc. 20. v. 5. 6.

Non verò tantum pœnitentia prædicatur, sed & 2. *Remissio peccatorum* in nomine Jesu Christi. Quid enim proderet peccatori, quod ille pœnitentiam ageret, si non & remissionem peccatorum acciperet, & in damnatione remaneret? Sed hinc ex ore dulcissimo Servatoris nostri audimus, quod pœnitentia, & remissio peccatorum arctissime unita sint: & peccator serio de peccatis dolens, in Christum credens, & fructus pœnitentia dignos ferens, cum Deo per Christum reconciliatus, & omni peccatorum reatu absolutus sit. Id quod exemplo prodigi filii, sole meridiano clarius elucescit, Luc. 15. v. 18. seqq.

Sed quid proderet mihi, si pœnitentia & remissio peccatorum Petro, Paulo,

& reliquis Apostolis, non verò mihi in specie annuntiaretur? Hoc modo Christi passio & resurrectio parum mihi proderent. Ergò hic Christus in nomine suo pœnitentiam & remissionem peccatorum in omnes gentes prædicari jubet, ne quis dubitandi locus superesset. Non enim personarum acceptor ille est, Act. 10. v. 34. & conclusit omnia in incredulitatem, ut omnium misereatur, Rom. 11. v. 32. Si igitur vel maximus peccator in mundo essem, tamen pœnitentia & remissio peccatorum ad me pertinent.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt,

1. *Scriptura fundamento nitere*. Quando Christus de passione & resurrectione suâ discipulis prædicat, ablegat eos ad Scripturas & fundamentum fidei illis ostendit in scriptis Moïsi & Prophetarum, & tandem ita concludit: *ὅτι γίνεσθαι*.

Quotiescunque igitur articulus fidei in controversia versatur, tu horum verborum remiiscere. Quod si Pontificii justitiam propriam, & operum meritum adstruere satagunt: tu dic: *ὅτι γίνεσθαι*: Nisi abundaverit justitia vestra plus, quam Phariseorum & Scribarum, non potestis ingredi in Regnum cælorum, Matth. 5. v. 20. Luc. 17. v. 10. Eph. 2. v. 8. 9.

Quando invocationem Sanctorum stabilitum eunt, similiter ai: *ὅτι γίνεσθαι*: Dominum Deum tuum adorabis, & illi